

1.12.2012

PL 30, 41161 TIKKAKOSKI, FINLAND, Tel. +358 299 800, Fax +358 299 291 929

SOTILASILMAILUUN TARKOITETTUIJEN SOTILAS- LENTOPAikkojen Käyttöönotto ja Yllä- pito (MIL AGA/M-1)

Tätä määräystä noudatetaan sotilaslentopaikkojen käyttöönottoon ja ylläpitoon. Lisäksi tätä määräystä sovelletaan lentoasemien niihin alueisiin ja rakenteisiin, jotka on rakennettu yksinomaan sotilasilmailun varten (MIL ONLY). Tämä määräys ei koske sotilaslentopaikkoja, jotka on tarkoitettu yksinomaan helikoptereita tai muuta erityislaatuista ilmailua (muun muassa mittatilausta ilmailua) varten.

Määräyksen antamisen peruste:

Ilmailulaki (1194/2009) 4 §

Vaationeuvoston asetus sotilasilmailusta (557/2011) 3 §

Voimaassaoloaika:

1.12.2012 lukien toistaiseksi

Kumoaa:

SIM-To-Tu-004, 2.8.2010, HG862

Siirtymäsäännökset:

Luku 8: Henkilöstön kelpoisuudet on oltava määriteltyinä 31.12.2012 mennessä.

SISÄLLYSLUETTELO:

KÄSITTEITÄ JA MÄÄRITELMIÄ.....	3
1 SOVELTAMISALA.....	3
2 YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ.....	3
3 SOTILASLENTOPAIKAN KÄYTTÖÖNOTTOA KOSKEVA SELVITYS.....	4
4 SOTILASLENTOPAIKAN NIMI.....	5
5 SOTILASLENTOPAIKKAA JA SEN YMPÄRISTÖALUEITA KOSKEVAT YLEISET MÄÄRÄYKSET.....	5
6 TUKIKOHDAN PÄÄLLIKKÖ.....	6
7 SOTILASLENTOPAIKAN TARKASTUKSET JA ERÄÄT SELVITYKSET.....	7
8 ERINÄISET MÄÄRÄYKSET.....	7
9 SOTILASLENTOPAIKAN VAATIMUKSET (VIITEARVOT).....	8
10 POIKKEUKSET.....	12

KUMOTTU

KÄSITTEITÄ JA MÄÄRITELMIÄ

Tässä sotilasilmailumääräyksessä esiintyvät käsitteet on määritelty sotilasilmailumääräyksessä MIL AGA M3-1 (SIM-To-Tu-009).

1 SOVELTAMISALA

Sotilaslentopaikan pitäjän on noudatettava tätä määräystä vaadulla olevien sotilaslentopaikkojen käyttöönotossa ja ylläpidossa. Sen lisäksi määrittäessä määräyksessä on säädetty, ilma-aluksen miehistön tai lentotoiminnan harjoittajan toiminnasta on säädetty ilmailuviranomaisten julkaisemissa OPS-määräyksissä ja lentotoiminnan harjoittajan ohjeissa. Mikäli ilma-aluskohtaiset toimintaohjeet poikkeavat tässä määräyksessä annetuista vaatimuksista, noudatetaan lentotoiminnan osalta rajoittavampaa vaatimusta.

2 YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

Ennen sotilaslentopaikan käyttöönottoa harjoitusta varten sotilaslentopaikan pitäjän on tehtävä luvun 3 mukainen selvitys Sotilasilmailun viranomaisyksikölle. Selvitys on tehtävä viimeistään 3 kuukautta ennen tukikohdan käyttöönottoa. Uusi selvitys tukikohdan käyttöönotosta on toimitettava ennen seuraavaa käyttöönottoa, kuitenkin aikaisintaan 24 kuukauden kuluttua edellisen selvityksen antamisesta. Lisäksi selvitys on toimitettava aina ennen tukikohdan käyttöönottoa, mikäli rakenteet tai olosuhteet sotilaslentopaikan käyttöön ovat muuttaneet lentoturvallisuuden kannalta oleellisesti. Selvitykseen on liitettävä luvussa 3 mainitut tiedot.

Sotilaslentopaikan vaatimuksenmukaisuus todetaan luvussa 7 tarkoitetussa käyttöönotto-tarkastuksessa.

Sotilaslentopaikan pitäjän on lisäksi huolehdittava sotilaslentopaikan käyttöönottoon liittyvistä rakennuslainsäädännön ja muun lainsäädännön edellyttämistä luvista ja muista toimenpiteistä.

3 SOTILASLENTOPAIKAN KÄYTTÖÖNOTTOA KOSKEVA SELVITYS

Sotilaslentopaikan käyttöönottoon liittyen on esitettävä:

- a) sotilaslentopaikan pitäjän nimi ja yhteystiedot
- b) sotilaslentopaikan nimi
- c) selvitys tämän määräyksen luvussa 9 esitetyistä sotilaslentopaikkaa koskevista tiedoista
- d) selvitys ilma-alustyypeistä, jotka voivat käyttää sotilaslentopaikkaa (estevarat ja viitearvot)
- e) selvitys sotilaslentopaikan kunnossapitojärjestelyistä
- f) selvitys lennonvarmistuspalvelusta ja maasta palvelusta ja niiden järjestämisestä
- g) selvitys sotilaslentopaikan pelastustoimen järjestelyistä
- h) selvitys sotilaslentopaikalla käytössä olevista ja suunnitelluista lennonvarmistuslaitteista
- i) selvitys sotilaslentopaikan ilma- ja maaliikenteen liikennejärjestelyistä
- j) selvitys sotilaslentopaikan turvallisuusjärjestelyistä sekä
- k) alla mainitut selvitykset, jos ne aikaisemmin esitetty tai niihin sisältyvät seikat poikkeavat aikaisemmin esitetystä:
  - ilmoitus sotilaslentopaikan sijainnista sekä peruskartta, jolle paikka on merkitty
  - sotilaslentopaikan yleissuunnitelmaselostus ja -piirustus, joista käyvät ilmi rakennetut kiitotiet, kiitoalueet ja muut maarakenteet, rakennusten ja laitteiden sijainti, liikennejärjestelyt (mukaan lukien kiitotiejärjestelyt) sekä muut näihin verrattavat seikat piirrettynä mittakaavaan, joka on riittävä edellä mainittujen seikkojen selvittämiseksi, ja selvitys lentopaikan läheisyydessä olevista lentoesteistä mukaan lukien sektorit ja siirtymäpinnat
  - ilmoitus lentoliikenteen laajuudesta ja laadusta sotilaslentopaikan pitäjän arvion mukaisesti.

Sotilasilmailun viranomaisyksikkö voi vaatia edellä mainittujen lisäksi muitakin tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä.

4 SOTILASLENTOPAIKAN NIMI

Sotilasilmailun viranomaisyksikkö vahvistaa sotilaslentopaikan käyttöönottoselvityksen yhteydessä lentopaikan nimen, jota voidaan muuttaa myöhemmin sotilasilmailuviranomaiselle osoitetulla hakemuksella. Sotilaslentopaikan nimen on selvästi poistettava muiden paikkojen nimistä, eikä nimi saa antaa väärää tai harhaanjohtavaa käsitystä eikä aiheuttaa sekaannusta.

5 SOTILASLENTOPAIKKAA JA SEN YMPÄRISTÖALUEITA KOSKEVAT YLEISET MÄÄRÄYKSET

Sotilaslentopaikoille asetetut vaatimukset on esitetty liitteessä 9. Lentoliikenteen turvaamiseksi myös lentopaikan ympäristöalueiden on täytettävä liitteessä 9 vaatimukset.

Sotilasilmailun viranomaisyksikkö voi määrätä erityisehdoilla sallia sotilaslentopaikan käytön, vaikka se ei kaikilta osin täytä sotilaslentopaikoille asetettuja vähimmäisvaatimuksia, edellyttäen, että lentoturvallisuutta ei vaaranneta.

Sotilaslentopaikka on siltä sotilasilmailuun käytettäessä, pidettävä sellaisessa kunnossa, että sitä voidaan turvallisesti käyttää. Sotilaslentopaikan ilma- ja maaliikenteen järjestelyt sekä toiminta muutoinkin on pidettävä sellaisena, että se ei vaaranna lentoturvallisuutta. Sotilaslentopaikan pitäjä vastaa siitä, että lentopaikan ympäristöalue, mukaan lukien esteet, säilyvät edellä mainitun kaltaisina.

Sotilaslentopaikan sijaintia ja kiitoteiden suuntaa valittaessa sekä sen liikennejärjestelyissä ja toiminnassa yleensä on huolehdittava siitä, ettei yksityiselle tai yleiselle edulle aiheudu vahinkoa eikä vältettävissä olevaa haittaa.

Sotilasilmailun viranomaisyksikkö määrää sotilaslentopaikoilla annettavasta lennonvarmistuspalvelusta ja muusta palvelusta sekä siitä, minkälaiset maamerkit, valaistus- ja il-

mailuviestilaitteet, sääpalvelu-, pelastus- ja ensiapuvälineet sekä muunlaiset merkit tai laitteet ovat edellytyksenä sen käyttämiselle.

6 TUKIKOHDAN PÄÄLLIKKÖ

Sotilaslentopaikan pitäjä vastaa sotilaslentopaikan kunnosta ja ylläpidosta sekä siitä, että ilmailu lentopaikalla on mahdollista järjestää asianmukaisesti ja turvallisesti tukikohdan päällikön johtamana. Sotilaslentopaikan pitäjän on ennen tukikohdan käyttöönottoa nimettävä tukikohdan päällikkö huolehtimaan tukikohdan toiminnasta ja järjestelyistä ja toimimaan lentopaikan pitäjän edustajana. Lentotoiminnan harjoittajan on määriteltävä tukikohdan henkilöstön vastuurakenne, joka luokitellaan tukikohdan päällikön johtamistoiminnalle. Tällä varmistetaan toimialakohtainen asiantuntemus alla olevien tehtävien toteuttamiseksi.

Tukikohdan päällikkö vastaa, että sotilasilmailua koskevia määräyksiä, viranomaisten toimivaltansa puitteissa antamia ohjeellisia määräyksiä ja ohjeita noudatetaan ja että toiminta tukikohdassa muutoinkin tapahtuu asianmukaisesti. Tukikohdan päällikön on erityisesti huolehdittava lentoturvallisuuden ja yleisen järjestyksen säilymisestä tukikohdassa sekä valvottava sotilasilmailun välineiden rakenteiden ja laitteiden käyttökelpoisuuden ja kunnon ylläpitoa. Lisäksi tukikohdan päällikön on huolehdittava siitä, että kaikki tukikohdan maaorganisaatiossa työskentelevät henkilöt, joista lentoturvallisuus tai järjestyksen säilyminen riippuvat, suorittavat tehtävänsä asianmukaisesti ja että heillä on tehtäväänsä riittävä kelpoisuus.

Jos lentoturvallisuus sotilaslentopaikalla on joutumassa vaarantaneeksi, tukikohdan päällikön on noudatettava kaikkia asian korjaamiseksi tarvittaviin toimiin ja huolehdittava luovuttamalla 8 tarkoitetuista toimenpiteistä.

Kaikkien sotilaslentopaikan maaorganisaatiossa tai ilma-aluksessa tehtävää suorittavien henkilöiden on noudatettava tukikohdan päällikön antamia määräyksiä.

Tukikohdan päällikön on huolehdittava siitä, että sotilaslentopaikalla sattuneet lentoturvallisuutta vaarantaneet tapaukset ja muut sellaiset tapaukset, jotka saattavat johtaa Soti-

lasilmailun viranomaisyksikön toimenpiteisiin, ilmoitetaan heti Sotilasilmailun viranomaisyksikköön.

7 SOTILASLENTOPAIKAN TARKASTUKSET JA ERÄT SELVITYKSET

Ennen sotilaslentopaikan ensimmäistä käyttöönottoa lentopaikalla on tehtävä käyttöönottotarkastus, jossa todetaan lentopaikan liikennekelpoisuus sekä selvitetään lentopaikan sotilaslentopaikkaa koskevien vaatimusten mukaisuus ja lentopaikan järjestelyjen määräysten mukaisuus. Sotilaslentopaikan pitäjän on pyydettävä käyttöönottotarkastus Sotilasilmailun viranomaisyksiköltä ja tarvittaessa lupa myös siviiliviranomaisilta.

Sotilasilmailun viranomaisyksikkö tai sen määräämä taho voi tehdä sotilaslentopaikalla tarkastuksia lentopaikan pitoa koskevien määräysten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi sekä rakenteiden ja laitteiden kunnon toteutumiseksi. Tarkastajille on järjestettävä pääsy kaikkiin tiloihin, joihin se valvottavien vuoksi on tarpeen.

Milloin sotilaslentopaikalla aiotaan tehdä sen liikennekelpoisuuteen vaikuttavia laajennus- tai muutostöitä, on siitä toimitettava Sotilasilmailun viranomaisyksikölle tämän määräyksen luvun 3 mukainen selvitys.

8 ERÄISET MÄÄRÄYKSET

Sotilasilmailun viranomaisyksikkö tai sotilaslentopaikan pitäjä voi kieltää sotilaslentopaikan tai sen rakenteen tai laitteen käytön osittain tai kokonaan toistaiseksi, kun on perusteellista epäillä, että sotilaslentopaikan varustus ei ole kunnossa, liikennealue, seisonta- tai huoltopaikat eivät ole määräysten mukaisia tai muusta syystä lentoturvallisuus sotilaslentopaikalla on joutunut vaaranalaiseksi.

Lentotoiminnan harjoittajan on määritettävä maaorganisaatiossa palveleville henkilöille kelpoisuusvaatimukset sekä hyväksyttävä ne Sotilasilmailun viranomaisyksiköllä. Soti-

laslentopaikan pitäjän ja tukikohdan päällikön on huolehdittava siitä, että kelpoisuudet maaorganisaatiossa eri tehtävissä palvelevilla henkilöillä ovat voimassa.

9 SOTILASLENTOPAIKAN VAATIMUKSET (VIITEARVOT)

LUOKKA	VARALASKUPAIKKA	NOUSUTIE
Kiitotie (Huom. 1)		
minimipituus (L)	(Huom. 2)	(Huom. 2)
minimileveys (B)	Päälaskutelineen uloimpien pyörien väli + 15,5 m (Huom. 3)	Päälaskutelineen uloimpien pyörien väli + 10,5 m (Huom. 4)
maksimi keskimääräinen pituuskaltevuus (Huom. 5)	2 % (Huom. 6)	2 %
maksimi paikallinen pituuskaltevuus	2 %	2 %
minimi pystysuora pyöristyssäde	10 000 m	10 000 m
minimi esteetön näkyvyys (Huom. 7)	3 m	3 m
maksimi poikittaiscaltevuus	3 %	3 %
Kiitoalue		
pituus (kiitotien pituus (L) + RESA)	L + 2 x väh. 60 m	L + 2 x väh. 60 m
minimileveys	Päälaskutelineen uloimpien pyörien väli + 36 m	15 m
raivatun alueen leveys	Ilma-aluksen siipien kärkiväli + 36 m (Huom. 10)	Ilma-aluksen siipien kärkiväli + 16 m
maksimi pituuskaltevuus	2 %	2 %
maksimi poikittaiscaltevuus	5 %	5 %
Kiitotien pään suoja-alue (RESA)		
minimipituus	60 m	-
leveys	Päälaskutelineen uloimpien pyörien väli + 36 m	-
raivatun alueen leveys	Ilma-aluksen siipien kärkiväli + 36 m (Huom. 10)	-
maksimi pituus- ja poikittaiscaltevuus	5 %	-

Rullaustie		
minimileveys	Päälaskutelineen uloimpien pyörien väli + 5 m	Päälaskutelineen uloimpien pyörien väli + 5 m
maksimi pituuskaltevuus	3 %	3 %
minimi pystysuora pyöristyssäde	2500 m	2500 m
maksimi poikittaiskaltevuus	3 %	3 %
keskilinjan minimietäisyys kiinteään esteeseen	(Ilma-aluksen siipien kärkiväli + 6 m) / 2	(Ilma-aluksen siipien kärkiväli + 6 m) / 2
Rullaustien suoja-alue		
sidottu piennar; minimileveys	Päälaskutelineen uloimpien pyörien väli + 9 m	Päälaskutelineen uloimpien pyörien väli + 9 m
suoja-alueen minimileveys	Ilma-aluksen siipien kärkiväli + 6 m (Huom. 11)	Ilma-aluksen siipien kärkiväli + 6 m (Huom. 11)
sidottu piennar; maksimi kaltevuus alaspäin	3 %	3 %
suoja-alue; maksimi kaltevuus alaspäin	5 %	25 %
päälaskutelineen uloimman pyörän ja rullaustien reunan välinen minimietäisyys esteeseen	2 m	2 m
Hinaustie		
minimileveys	Päälaskutelineen uloimpien pyörien väli + 3 m	Päälaskutelineen uloimpien pyörien väli + 3 m
maksimi pituuskaltevuus	3 %	3 %
maksimi poikittaiskaltevuus	3 %	3 %
keskilinjan minimietäisyys kiinteään esteeseen	(Ilma-aluksen siipien kärkiväli + 6 m) / 2	(Ilma-aluksen siipien kärkiväli + 6 m) / 2
Hinaustien suoja-alue		
sidottu piennar; minimileveys	Päälaskutelineen uloimpien pyörien väli + 5 m	Päälaskutelineen uloimpien pyörien väli + 5 m
suoja-alueen minimileveys	Ilma-aluksen siipien kärkiväli + 6 m (Huom. 11)	Ilma-aluksen siipien kärkiväli + 6 m (Huom. 11)
sidottu piennar; maksimi kaltevuus alaspäin	3 %	3 %
Hälytyspaikka		
maksimikaltevuus	1 %	1 %
reunan etäisyys kiitotien keskilinjasta	(Huom. 8)	(Huom. 8)

ESTERAJOITUSALUEET		
Lähestymissektori		
leveys sektorin alkupäässä	Päälaskutelineen uloimpien pyörien väli + 36 m	-
leveneminen kummallekin sivulle	6 %	-
pituus	3000 m	-
kaltevuus	4 % (1:25)	-
Noususektori		
leveys sektorin alkupäässä	25 m	25 m
leveneminen kummallekin sivulle	6 %	6 % (Huom. 9)
levenevän osan pituus	3000 m	3000 m
kokonaispituus	3000 m	3000 m
loppuosan leveys	385 m	385 m
kaltevuus	14,3 % (1:7)	14,3 % (1:7)
Muut esterajoitusalueet		
siirtymäpinnan kaltevuus	25 % (1:4)	25 % (1:4)
Sisempi horisontaalipinta		
korkeus	75 m	75 m
säde	4000 m	4000 m

Huom. 1 Kiitotien pölytölvä on oltava suora.

Huom. 2 Kiitotien pituus on oltava riittävä täyttämään niiden ilma-alusten toiminnalliset vaatimukset, jille kiitotien tarkoitettu. Paikallisia huomioon otettavia seikkoja ovat korkeus, lämpötila, kiitotien kaltevuus, kosteus ja kiitotien pinnan ominaisuudet erityisesti talvolosuhteissa.

Huom. 3 Varalaskupaikan kiitotien minimileveys on 20 m.

Huom. 4 Nousutien kiitotien minimileveys on 15 m.

Huom. 5 Kiitotien keskilinjan ylimmän ja alimman pisteen korkeuseron suhde kiitotien kokonaispituuteen.

Huom. 6 Kiitotien pituussuunnassa sen ensimmäisellä ja viimeisellä kolmanneksella pituuskaltevuus ei saa ylittää 1,5 %.

Huom. 7 Koko kiitotien pituudella on oltava vähintään L/2 pituinen esteetön näkyvyys rakkeessa ilmoitetulla korkeudella kiitotien pinnasta olevien pisteiden välillä.

Huom. 8 Hälytyspaikka on pyrittävä sijoittamaan sellaiselle etäisyydelle kiitotien esteitä varten hälytyspaikalle pysäköidyt ilma-alukset muodostu esteiksi.

Huom. 9 Noususektorin leveneminen alkaa 900 m kiitotien alkupään kynnyksestä.

Huom. 10 Taulukon arvo tulee olla lentopaikan käyttöönottoa liittyvän suunnittelun lähtökohdana. Mikäli lentotoiminnan harjoittajalla on tarkkaintansa mukaan tarve käyttää pienempää arvoa estevarojen osalta, voidaan kyseistä suositusarvosta poiketa ilma-aluskohtaisten ohjeiden salliessa. Tällöin tulee laatia taoluskohtainen riskianalyysi, johon lentoturvallisuuspäällikkö antaa luvun. Päätöksen asiassa tekee operaatiopäällikkö. Ehdoton minimi raivatuun alueen leveydelle on tyyppittäin on kärkiväli + 16 m. Raivattu alue, ei saa olla kuitenkaan pienempi kuin kiitoalueen leveyden vaatimus, joka on ilma-aluksen päälaskun ulomimpien pyörien väli + 36 m.

Huom. 11 Toimittamalla Hornin kalustolla rullaus- ja hinausteillä siivet käännettyinä yläasentoa sovelletaan rullaus- ja hinausteiden leveyden minimivaatimuksen (kärkiväli + 6 m) määrittämisen lähtökohjana ilma-aluksen leveyttä siivet ylöskäännettyinä. Hinaus- ja rullusteillä voidaan määrittämällä yksittäistapauksessa alittaa, mikäli rullaus- tai hinausreitit on hyvin merkattu ja/tai käytetään opastajia ja estevaroittajia. Siivenkärjen ja esteen välinen jättö on vähintään 1 metri.

TAULUKKO 1. Varalaskupaikan vaatimukset Hornet (HN) ilma-alukselle

Esimerkkilaskelma varalaskupaikan vaatimuksista HN:lle:										
Ilma-alus										
HN	12,3	3,1	20	Huom 6.	39,1	18,3	1	8,1	1	18,3
Stiven kärkiväli (m)										
Päälaskuteelineen uloimpien pyörien väli (m)										
Kiitotien minimileveys (m)										
Kiitotien viitearvopituus (m)										
Kiitotiealueen minimileveys (m)										
Raivatun alueen leveys (m) (suositus)										
Raivatun alueen leveys (m) (ehdoton minimi) (ei kuitenkaan pienempi kuin kiitotiealueen minimi)										
Rullausalueen minimileveys (m)										
Rullausalueen minimipiennus (m)										
Rullausalueen minimisuojajäälä (m)										
Pääteelineen ulomman pyörien rullausalueen välinen minimietäisyys (m)										

10 POIKKEUKSET

Sotilasilmailun viranomaisyksikkö voi perustellusta hakemuksesta myöntää toiminnan erityispiirteiden vuoksi poikkeuksia tästä määräyksestä. Joissakin tapauksissa voidaan poikkeaman vaatimukset kompensoida asettamalla sotilaslentopaikan käytölle operatiivisia rajoituksia.

Yksikön päällikkö

Insinööri / Astiluutnantti

Kimmo Nortaja

Lentotoimintapäällikkö

Majuri

Markku Suomela